

F.t.l. om museer m.v.

Til § 28

Den gældende lov nr. 203 af 31. maj 1963 om beskyttelse af historiske skibsvrag m.v. ophæves (jfr. § 42) og erstattes af § 28, der med visse ændringer er i overensstemmelse med de hidtidige lovbestemmelser. Den hidtidige lovs § 2, der er sålydende, udgår:

»Rigsantikvaren træffer bestemmelse om sådanne foranstaltninger, som han finder nødvendige til sikring eller optagning af de staten i henhold til § 1 tilhørende genstande. Disse må ikke uden rigsantikvarens tilladelse optages eller beskadiges, ej heller ved ændring af bundforholdene på eller omkring stedet, hvor genstandene findes.«

Beskyttelse af de på havbunden værende fortidsminder m.v. henhører under fredningsstyrelsen, ligesom tilfældet er med de fredede fortidsminder på landjorden. Dette følger en indstilling fra Møllmann-udvalget i betænkning nr. 953/1982. Reglerne om, at vrage m.v. ikke må optages eller beskadiges, indarbejdes i naturfredningsloven.

Endvidere udgår vraglovens §§ 5 og 6, der erstattes af lovforslagets §§ 37 og 43.

Eventuelle foranstaltninger i forbindelse med § 28-sager, der kan virke hindrende for sejladsen, forudsættes truffet efter samråd med Forsvarsministeriet og Industriministeriet, jfr. lov om forholdsregler til skibsfartens betryggelse § 5, stk. 4, og § 5 a (lovbekendtgørelse nr. 309 af 3. august 1965 og lov nr. 115 af 21. marts 1979).

Til stk. 1

Gyldighedsområdet for vragbestemmelsen foreslås fastsat på samme måde, som det er sket i forbindelse med ændringerne i naturfredningslovens beskyttelsesregler vedrørende vrag m.v. i det samtidigt fremsatte forslag til naturfredningslovens § 49. Den hidtidige beskyttelse har været gældende for »danske farvande«, men denne beskyttelse må anses for utilstrækkelig. Der findes talrige meget værdifulde vrag på den danske kontinentalsokkel uden for søterritoriet, som med de gældende regler kan plyndres, og som med den eksisterende teknologi vil udgøre lønsomme plyndringsobjekter.

Ud over plyndringer er vrage især truet af den stigende aktivitet i havområderne, herunder indvinding af energi og råstoffer. Da reguleringer af disse aktiviteter på den danske kontinentalsokkel tilkommer den danske stat, findes det hensigtsmæssigt at fastlægge et anvendelsesområde for bestemmelsen om skibsvrag m.v., der bedre svarer til disse forhold.

Medens den hidtidige bestemmelse ikke har været gældende for de ferske vande, foreslås nu, at vrag m.v. i vandløb og søer skal have samme beskyttelse som dem på kontinentalsoklen. Erfaringerne har vist, at en betydelig del af de kulturhistorisk værdifulde fund af vrag m.v. gøres i de ferske vande.

Det hidtidige alderskriterium for vrag m.v. på 150 år foreslås ændret til 100 år, hvilket svarer til det almindeligt fulgte alderskriterium for jordfaste fortidsminder på landjorden, jfr. bemærkningerne til § 26, stk. 1, og som ligeledes foreslås som alderskriterium i lovforslaget om ændring af naturfredningsloven på dette område. Herved opnås også bedre overensstemmelse med reglerne i udlandet, specielt de øvrige nordiske lande, og med Europarådets rekommendation fra 1980 om beskyttelse af undervandskulturarven.

Til stk. 2

Det henlægges til rigsantikvaren at træffe bestemmelse om ønskeligheden af arkæologiske undersøgelser af vrag og genstande, der er omfattet af stk. 1, samt tilrettelæggelsen af disse undersøgelser. I det omfang sådanne undersøgelser indebærer ændringer i beskyttede vrag eller genstande, vil det forudsætte tilladelse fra fredningsstyrelsen på samme måde som gennemførelsen af arkæologiske udgravninger i fredede fortidsminder på land. Fredningsstyrelsen forelægger ansøgninger om fjernelse, optagning m.v. af vrage for Fortidsminderrådet, forinden styrelsen afgør disse sager, ligeledes parallelt med administrationen af reglerne om fortidsmindebeskyttelsen på landjorden.

Til stk. 3

Ligesom ved danefæ, jfr. § 27, stk. 2, påhviler afleveringspligten enhver, der kommer i besiddelse af de staten tilhørende genstande.

Til stk. 4

Da § 28 alene tilsigter en sikring af de historisk-arkæologiske interesser, som knytter sig til vrag og andre genstande på havbunden i danske farvande, vil de gældende regler i strandingslovgivningen, som varetager forskellige offentligtretlige og civilretlige interesser i forbindelse med strandinger, og som i princippet vedrører aktuelle strandingsforhold, kunne opretholdes uændret.

Til nr. 1